

4-27-2020

CREATIVITY OF THE FUTURE TEACHER

Gulruh Halim qizi Saidova

doctoral student of TSPU named after Nizami

Dildora Sidikovna Kakharova

teacher of the department of psychology, BSU, doctor of philosophy in psychology (PhD)

Follow this and additional works at: <https://uzjournals.edu.uz/buxdu>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

Saidova, Gulruh Halim qizi and Kakharova, Dildora Sidikovna (2020) "CREATIVITY OF THE FUTURE TEACHER," *Scientific reports of Bukhara State University*. Vol. 4 : Iss. 2 , Article 6.

Available at: <https://uzjournals.edu.uz/buxdu/vol4/iss2/6>

This Article is brought to you for free and open access by 2030 Uzbekistan Research Online. It has been accepted for inclusion in Scientific reports of Bukhara State University by an authorized editor of 2030 Uzbekistan Research Online. For more information, please contact sh.erkinov@edu.uz.

Lego EV3 va Lego Mindstorms Education EV3 tўplamlarini ishlab chikaradi. Tўplamning aksar elementlari plastikdan ishlab chiqilgan бўлиб, ёрқин ва минимал электроник элементларидан фойдаланилган. Бу махсус дастурлашдан фойдаланиб, робототехника билан танишишнинг даслабки босқичи ҳисобланади. Бу тўплам дизайн асослари, мураккаб механизмлар ва уларни йиғишни ўрганишга қаратилган.

Ўқувчиларнинг техник ижодкорлик қобилиятларини ривожлантиришда замонавий фан-техника ютуқларидан ҳисобланган робототехника элементларидан фойдаланиш, уларни тадқиқотчилик, муҳандислик, дастурлашга доир кўникмалари ҳосил бўлишига хизмат қилади. Бу эса уларнинг ижодкор шахс бўлиб етишишларига хизмат қилади.

АДАБИЁТЛАР

1. Абушкин, Х.Х. Межпредметные связи в робототехнике как средство формирования ключевых компетенций учащихся [Текст] / Х.Х. Абушкин, А.В. Дадонова // Учебный эксперимент в образовании. – 2014. – №3. – С. 32–35.

2. Бишоп, О. Настольная книга разработчика роботов [Текст] / – Киев: МК–Пресс, СПб.: КОРОНА–ВЕК, 2010. – 400с.

3. Еришов, М.Г. Образовательная робототехника как инновационная технология реализации политехнической направленности обучения физике в средней школе [Текст] / М.Г. Еришов, Е.В. Оспенникова, // Педагогическое образование в России. – 2015. – № 3. – С. 34–41.

4. Шимов, И.В. Применение робототехнических устройств в обучении программированию школьников [Текст] / И.В. Шимов // Педагогическое образование в России. – 2013. – №1. – С. 185–188.

5. Юревич, Е.И. Основы робототехники [Текст] / Е.И. Юревич. – СПб.: БХВ–Петербург. – 3-е изд. – 2010. – 408 с.

УДК: 37.011.31

БЎЛАЖАК ЎҚИТУВЧИНИНГ ИЖОДИЙ ИМКОНИАТЛАРИ

ТВОРЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ

CREATIVITY OF THE FUTURE TEACHER

Саидова Гулрух Халим қизи

Низомий номидаги ТДПУ докторанти,

Кахарова Дилдора Сидиковна

БухДУ психология кафедраси ўқитувчиси, п.ф.ф.д. (PhD)

Saidova Gulruh Halim qizi

doctoral student of TSPU named after Nizami,

Kakharova Dildora Sidikovna

teacher of the department of psychology, BSU, doctor of philosophy in psychology (PhD)

Аннотация. Мазкур мақолада бўлажак ўқитувчи ижодий фаолиятнинг турли кўринишларида ўзини намоён эта олий эҳтиёжлари билан боғлиқ шахсий ўз-ўзини амалда кўрсатиш мотивлари, “шахснинг ижодий имконияти” тушунчаси мазмунини ёритишда яхлит шахснинг яширин ва долзарб тавсифи, касбга мослашиш, ижодий имконият ва креативликни ўрганишга нисбатан турлича ёндашувлар мавжудлиги, улар орасида тадқиқотнинг асосий йўналишлари ҳақида сўз боради.

Таянч сўзлар: ижодкорлик, ихтиро, индивидуаллик ва ижодкорлик, шахснинг ижодий имконияти.

Аннотация. В данной статье рассматриваются мотивы личного самовыражения применительно к потребностям будущего учителя выразить себя в различных формах творческой деятельности, скрытое и актуальное описание человека в освещении понятия «творческий потенциал личности», развитие карьеры, творческий потенциал и креативность. Наличие подходов, среди которых обсуждаются основные направления исследования.

Ключевые слова: творчество, изобретение, индивидуальность и творчество, творческий потенциал личности.

Abstract. *This article discusses the motives of personal self-expression in relation to the needs of a future teacher to express themselves in various forms of creative activity, a hidden and relevant description of the whole person in highlighting the concept of “creative potential”, career development, creativity and creativity. The presence of approaches, among which the main areas of research are discussed.*

Key words: “creativity”, “invention”, “individuality” and “creativity”, “potential of creativity of the individual”.

Ўзбекистон Республикасининг таълим соҳасини ислоҳ қилишдаги асосий мақсадларидан бири – педагог кадрларни замон талабларига мос тарзда тайёрлаш, ҳар томонлама ривожланган баркамол шахсларни тарбиялашдан иборат. “Ҳар қандай мураккаб замонавий ахборот технологиялар, интеграциялар, фан соҳасидаги оламшумул янгиликлар, аввало, ўқитувчи томонидан ўзлаштирилиб, сўнгра унинг билими, савияси, қобилияти эвазига ўқувчилар онги ва тафаккурига етказилади”[4; 9 б]. Таълим соҳасидаги бу ислохотлар ўз-ўзидан “ижодкорлик” тушунчасини олиб кирди. Ривожланган давлатлар тажрибаси кўрсатадики, ҳар қандай тараққий этган мамлакатнинг муваффақиятини белгилаб берувчи омил кадрларнинг ижодкорлик фаолиятлари билан узвий боғлиқ.

Ижодий фаолиятга ўргатиш – таълим олувчилар учун ажойиб маҳсулот, яъни адабий ёки бадиий адабиёт модели, маҳсули, макети, “ихтиро”, педагогик вазифаларни ҳал қилишнинг осон бўлмаган ёки қолипсиз ғояларини яратишга эришиш демакдир.

Психологларнинг фикрича, ижодкор шахсга хос хусусиятлар борасидаги билимларимиз тўлиқ эмаслиги билан фарқ қилади. Бу жиҳатларни синтез қилишга уриниш ҳолатлари ҳам йўқ эмас. Андерсон ва Тейлор ижодининг классик психологлар томонидан тузилган ижодий ҳаракатлар учун зарур психологик жиҳатлари ва қобилиятлари рўйхати бунга мисол бўла олади.

“Ижодкорлик” терминининг ўзи илк бор XVII асрда санъат соҳасида инсон фаолиятини белгилаш мақсадида қўлланилган [3].

Сўнги пайтларда “ижодкорлик” тушунчаси билан биргаликда “креативлик” атамаси ҳам кенг қўлланилмоқда.

Узоқ вақтлар давомида ижод – инсонга табиат инъом этган ноёб қобилият, у ҳар кимга ҳам берилмайди, деб ҳисоблаб келинган. Аслида ижод инсоннинг моддий ва маънавий бойликларни яратиш фаолияти бўлиб, унда инсон тафаккури, хотираси, тасаввури, диққати ва иродаси фаол иштирок этади ҳамда унда бутун билими, тажрибаси ва истеъдоди намоён бўлади” [6; 17 б].

Ўзбекистон Миллий энциклопедиясида ижод – яратиш, кашф этиш; вужудга келтириш маъноларини англатиб, бадиий, илмий, санъатга оид асар ёки моддий бойлик яратиш, вужудга келтириш; яратувчилик фаолияти ҳамда яратувчилик фаолияти маҳсули, самараси эканлиги қайд этиб ўтилган [7; 176 б].

“Маънавият: асосий тушунчалар” изоҳли луғатида эса мазкур тушунчага қуйидагича таъриф берилган: “Ижод (араб. Яратиш, кашф этиш, вужудга келтириш) – бадиий, илмий, амалий асар ёки моддий бойликни яратиш, вужудга келтириш. Ижод моҳиятан яратувчанлик фаолияти бўлиб, инсон маънавиятининг амалдаги кўринишини ифода этади” [2; 185 б].

Ш.Шарипов ўқувчиларнинг касбий ижодкорлиги ва узвийлигини тадқиқ этиш асосида ижод – инсоннинг фан, техника, ишлаб чиқариш, маданият ва бошқа соҳаларда ижтимоий аҳамиятга эга янгилик яратиш билан боғлиқ мураккаб психологик жараёнлар [5; 13-б], деган хулосага келган.

Ижодий имконият шахснинг мақсадга мувофиқ, ривожланувчи тузилиши сифатида ижодий фаолиятда рўй берувчи ва ривожланувчи креатив қобилиятлар мажмуи, шунингдек, шахснинг улғайиши давомида руҳий янгидан пайдо бўлиш уйғунлигини қамраб олади. А.Н.Лук ижодий имкониятни мантиқий, маҳсулдор тафаккур ва тасаввурнинг синтези сифатида талқин қилади: “...ғояларнинг энгил пайдо бўлиши ёки турли масалалар бўйича фаразни илгари суриш ҳамда интеллектнинг мослашувчанлиги...” [1].

“Шахснинг ижодий имконияти” тушунчаси мазмунини ёритиш яхлит шахснинг

яширин ва долзарб тавсифини ўрганишсиз мумкин эмас, буларни биз Б.Г.Ананьев, Т.Н.Артемяев, В.Г.Асеев, А.А.Матюшкин, М.М.Муканов, Я.А.Пономарев, С.Л.Рубинштейн, Д.Н.Узнадзе ва бошқа олимларнинг ишларида кузатиш мумкин.

Ҳозирги кунда ижодий имконият ва креативликни ўрганишга нисбатан тўрлича ёндашувлар мавжуд, улар орасидан тадқиқотнинг уч асосий йўналишини ажратиш мумкин:

1. Ижодий имкониятнинг интеллектуал имконият эканлиги. Бу йўналиш креативликка қобилият сифатида ёндашади. Жумладан, Дж.Гилфорд креативликни инсоннинг қолипидан усуллардан воз кечиш қобилияти сифатида белгилайди.

2. Ижодий имконият муаммони ҳал этишнинг стратегик тури, когнитив фаоллик услуби эканлиги. Бу йўналиш креативликни когнитив услуб билан мутаносиблик жиҳатини ўрганиш билан боғлиқ.

3. Ижодий имконият шахснинг интеграл таълими сифатида талқини. Бу йўналиш креативликни шахсий, инсоннинг мотивацион (асосли) хусусиятлари билан боғлиқлигини намоён этиш билан шуғулланади.

Ижодкор шахсларнинг жиҳатлари		
Мутлақ ғайратлилик	Ихтирочилик	Атроф-оламдан таъсирлана олиш қобилияти
Иштиёқ	Билимларни ўзлаштириш қобилияти	Қонуниятларни англаш
Жасурлик	Мослашувчанлик	Мулоқот қила олиш
Виждонлилик	Ўткир зеҳн	Сезгирлик
Тўғрисиўзлик	Далилларни билишга интилиш	Мустақиллик
Диққатни жалб эта олиш	Фикрий ҳолатларни бартараф эта олиш қобилияти	Зукколик
Тиришқоқлик	Ҳолатларга мослаша олиш қобилияти	Оқиллик
Жиддий меҳнат қилиш қобилияти	Таҳлил қила олиш қобилияти	Тактикага эга бўлиш
Ҳамкорлик қила олиш	Синтезни амалга ошира олиш	Касбини севиш
Ғояларнинг юзага келиши	Ҳолатни баҳолай олиш	Ҳар қандай вазиятда ўзини тута олиш

Талаба – бўлажак ўқитувчи ижодий имконияти ривожланиши жараёнини амалга оширар экан, педагог ушбу жараён амалга ошишига тўсқинлик қилувчи ва уни мураккаблаштирувчи ички шарт-шароитни ёддан чиқармаслиги керак. Биз уларга ўта паст мотивацияни, ижодий вазифаларни ҳал этишга тайёр эмаслик, муваффақиятсизлик, хато қилиш, ўз-ўзини намоён этишдан қўрқиш, ҳаддан зиёд ўзини танқид қилиш, ички цензурани, ўзини паст даражада баҳолаш, юқори хавф-хатарни; паст даражадаги рефлексив фаолият, тафаккурнинг беихтиёрлиги, суст ривожланган тасаввур, хатти-ҳаракатнинг шаклланмаганлиги, дангасаликни киритамиз.

Яхлит, асосий ва белгиловчи педагогик шароит сифатида биз инсонпарварликка йўғрилган ижодий таълим фаолиятини назарда тутамиз, чунки бундай фаолиятни ташкиллаштирмай бўлажак мутахассис сифатида талабалар таълими ижодий имкониятининг ташқи ва ички шарт-шароити ривожланиши билан боғлиқ ҳақиқий амалиётни тўлақонли татбиқ этиб, амалга ошириб бўлмайди.

Ўқитувчи шахсини тавсифлаб, Б.Т.Лихачев у ҳақида “инсон қалбининг хайкалтароши” дейди, у маълум моҳият, ташкилий шакл, усул, восита ёрдамида “инсонда инсонни яратиш” мақсади томон ҳаракатланади деб таъкидлайди.

Ўзини касбий-педагогик ифода этиш нафақат касбий билимлар тизими билан боғлиқ, балки кадриятлар тизими, моҳиятли, чуқур суҳбатлашишга хоҳиш ва қобият билан, ўзаро алоқада томонларнинг умумий маданияти даражаси билан ҳам белгиланади. Улар педагогнинг истиқболини нафақат касбда ёки касб орқали, балки ўзини ҳар қандай ҳаётий ифодалашда ҳам ўз индивидуаллигини ижодий тарзда намоён этиш воситаларига эгалик қилиш билан ҳам белгилайди.

Ижодий индивидуаллик ҳолатини “рассом”, “қобилият” тушунчасининг синоними сифатида қараб, психология, адабиётшунослик, санъатшунослик, фалсафада тадқиқ этиш мумкин. Олимларнинг фикрича, ижодий индивидуаллик инсон тараққиётининг чўққиси ҳисобланиб, шахс қарор топишининг илк босқичларида “ёпик” шаклда мавжуд бўлади.

“Индивидуаллик” ва “ижодкорлик” тушунчалари таҳлили бизга ижодий индивидуаллик таърифини шакллантириш имконини берди. *Ижодий индивидуаллик – шахснинг ички яхлитлиги, нарса ва ижтимоий белгилар жараёнида фаоллик ва нисбатан мустақилликни таъминловчи хусусиятларнинг ажойиб мажмуи ифодасидир.*

Ўқитувчини тайёрлашнинг асосий вазифаларидан бири педагог ижодий индивидуаллигининг ривожланишидир. Касбий тайёрлов жараёнида ушбу муаммонинг муҳимлиги кўпгина сабаблар билан белгиланган. Аввало, касбий фаолиятнинг муваффақияти турли шахсий жиҳатлар билан таъминланган бўлиши мумкин. Машҳур америкалик психолог Г.Оппорт “Шахс: Психологик талқин” китобида илк бор ҳар қандай касбий вазифа турли усуллар билан ҳал этилиши мумкин деган эди.

Педагогик воқелик ҳолатлари ва жараёнларини ҳиссий англаш, болаларга меҳр ва уларни тушунишга интилиш, улар билан мулоқот қилиш, ишга берилганлик, маҳоратнинг юқори даражаси, болалар ва талабалар жамоаси фаол ҳаётини ташкиллаштириш – билимни кенгайтириш эҳтиёжи шаклланувчи ва истиқболдаги ўқитувчи ижодий индивидуаллиги ривожланувчи асосдир.

Шахснинг ижодий индивидуаллиги шаклланишига моҳиятан таъсир этувчи, интеграл шахсий сифатлардан бири – *касбий рефлексияга* нисбатан қобилият ҳисобланади. Рефлексия остида ўз-ўзини англаш ва ўзини таҳлил қилиш жараёни, шунингдек, ўз фаолияти ва муносабатларини ташқи томондан, бошқалар кўзи билан англаш тушунилади.

Индивидуаллик ривожланишининг асосий механизмини Е.А.Климов мослашиш, ўрнини тўлдириш ва тўғирлашда деб ҳисоблайди. Шундан келиб чиққан ҳолда, ижодий индивидуаллик тараққиёти механизмини биз қуйидагича англаймиз:

Биринчидан, шаклланувчи муҳит мақсадли ташкил қилинади, унинг марказий соҳаси эса талабаларнинг ўқув-касбий фаолияти ҳисобланади.

Иккинчидан, талабалар фаолияти ва муносабатларига замонавий ўқувчини сифатли ўқитиш ва тарбиялаш даражасига мувофиқ талаблар тақдим этилади.

Учинчидан, шахсий ўқув-касбий фаолиятни амалга ошириш учун операцион-технологик фондни шакллантириш бўйича ишлар мақсадли олиб борилади: талабаларни турли технологик тизимлар, ҳар хил ўқитувчилар фаолияти услуги билан таништириш; услубий ишланмалар, ташҳисий усуллар, дидактик материаллар, кўргазмалар қўлланма кабиларни тўплаш;

Тўртинчидан, алоҳида эътибор замонавий ёрдамга, фаолиятнинг улар томонидан белгиланган алоҳида дастурини амалга оширишда талаба ҳаракатларини тўғирлаш, бу билан уларнинг фаолиятида муваффақият ҳамда асосий касбий маҳоратни сифатли шакллантириш таъминланади.

Бешинчидан, касбий фаолиятнинг қизиқарли тажрибасини кенгайтирган ҳолда

талабалар мақсадли равишда мулоқотга, ижодкор педагоглар билан ҳамкорликдаги ишга жалб этилади.

Олтинчидан, мутахассисларни тайёрлашнинг экспериментал технологиясида талабаларни доимо бирор нарса ўйлаб топишлари, ихтиро қилишлари, фаразларини намоён этишлари, ўйлаб топишлари, лойиҳалашлари, ташаббус кўрсатишларига имкон яратувчи таълим жараёнини ташкиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилади.

Еттинчидан, экспериментал гуруҳларда фаолият юритувчи ўқитувчи ва методистлар талабаларни асосий йўналишлар, ғоялар, таълим муассасасини ривожлантириш моҳияти, янги ғоялар билан таништиришга алоҳида эътибор қаратадилар ва талабаларни машғулотга мос тарзда мустақил лойиҳалашга ўргатадилар.

Мутахассиснинг ижодий индивидуаллигини ривожлантиришда энг асосийси унда ижодкорлик қобилиятини (шахс креативлигини) шакллантиришдир. Талабаларни ижодий фаолиятга касбий тайёрлаш муаммосини ҳал этиш учун бизга креатив-фаолиятли ёндашув керак. Бунда фаолиятли ёндашувга бағишланган тадқиқотларга (В.А.Беликов, М.С. Каган, В.В.Краевский, Г.А.Петрова, А.В.Петровский, Г.И. Якиманская) ва интегратив-модулли ёндашувга (Н.М.Яковлева) таяндик. Ушбу ёндашув юқорида қайд этилган маҳаллий ва хорижий олимлар тадқиқотларида креативлик назарияси ва ўқитувчи шахси креативлиги шаклланишининг педагогик жиҳатларини ўрганишни талаб этди (В. И. Андреев, Н. Б. Ковалева, Н. Ю. Посталюк, Н. М. Яковлева ва бошқалар).

Креатив-фаолиятли ёндашувнинг асосий моҳияти икки ёндашувни: креатив ва фаолиятли тизимли бирлаштиради. Креатив ёндашув истиқболдаги ўқитувчини унинг касбий тайёрланиш жараёнида ижодий фаолиятга жалб этишни ўрганиш имконини беради.

Креативлик касбий-аҳамиятли жиҳат сифатида педагогик йўналганлигининг намоён бўлишидек тадқиқ қилинади, бу ерда креативликнинг ўзи жараённинг ҳам шarti, ҳам натижаси ҳисобланиб, ижодий имконият намоён бўлишида белгиланади.

Фаолиятли ёндашув касбий фаолиятнинг барча асосий таркибий қисмлари (унинг мақсадлари, сабаб, ҳаракат, натижалар таҳлили) яхлит ўрганиш мантиғида педагогик жараёни ўрганиш имконини беради, яъни касбий педагогик тайёрлов жараёнида талаба педагогик мақсадли фаразни амалга оширишга, жараёни ташкиллаштириш, педагогик фаолиятни бошқариш, мустақил таҳлил қилиш, меҳнатининг натижаларини баҳолашга ўрганади.

Ташкилий жиҳат касбий-педагогик тайёрлов жараёнида педагогик фаолиятнинг берилган тузилмасини тайёрлашни моделлаштириш, талабаларни истиқболдаги касбий фаолиятига изчил, бевосита жалб этилишини назарда тутаяди, бу ўринда талабалар учун таълим-тарбия фаолияти моделларини ўзлаштириш ва яратиш жараёнларининг фаоллашуви содир бўлади.

Креатив-фаолиятли ёндашувда ўз тараққиётини интеграция ғояси эгаллайди: тайёрловнинг методологик, назарий, услубий, амалий кўринишлари интеграцияси; истиқболдаги ўқитувчининг касбий билимлари, маҳорат, сифат ва шахсий нуқтаи назари интеграцияси; тайёрловнинг мақсади, моҳият, усул, услуб ва воситалари интеграцияси шулар жумласидандир.

Ўз даврида Абу Али Ибн Сино, Алишер Навоий, Бехбудий, Абдулла Авлоний, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий сингари алломалар касблар орасида ўқитувчилик энг буюк касб эканлиги, унинг машаққатлари, шунингдек, ўқитувчи шахсиятида намоён бўлиши керак бўлган сифатлар ҳақида қимматли маълумотлар қолдирганлар. Бинобарин, педагогик ижодкорликка эга ўқитувчигина ўқувчини тушуна олиши, ўзининг тадқиқот усулларига эга бўлиши, ижодкорлик фаолиятини маъно-мазмунини билиши, уни амалга ошира олиш қобилиятига эга бўлиши, ўз ижодкорлик тизими мавжудлиги, бошқа ҳамкасбларининг тажрибаларини ҳурмат қилиши, ўзини-ўзи такомиллаштириш тажрибасини ўзлаштириши зарур.

Шундай қилиб, касбий-педагогик тайёрлов жараёнида ижодий фаолиятни ташкиллаштириш истиқболдаги ўқитувчи шахси креативлигининг педагогик намоён бўлишига ёрдам берувчи назарий-методологик ёндашувни талаб этади.

АДАБИЁТЛАР

1. Маслоу, А.Г. Психология бытия, пер. с англ. / А.Г. Маслоу. – М.: Рефлбук, – К.: Ваклер, 1997. - 304 с.
2. “Маънавият: асосий тушунчалар” изоҳли лугати, 2010 й.
3. Попов, Е. В. Основы философии: учеб. пособие для вузов / рук. автор, колл. и отв. редактор. – М.: Гум. изд. центр ВЛАДОС, 1997. - 259 с.
4. Холиқов А.А. Олий таълим муассасаларида бўлажак ўқитувчилар педагогик маҳоратини ривожлантириши. – Тошкент, 2015 й.
5. Шарипов Ш.С. Ўқувчилар касбий ижодкорлигини узвийлигини таъминлашнинг назарияси ва амалиёти. Диссертация, 2012 й.
6. Якубжанова Д.Б. Бўлажак дефектологларда касбий ижодкорликни ривожлантириши технологияси. Диссертация, 2017 й.
7. “Ўзбекистон Миллий Энциклопедияси” давлат илмий наشريёти. – Тошкент: 2001-2006 й.

UDC: 372.881.111.1

YONDASHUV, METOD, JARAYON VA TEXNIKA ORASIDAGI FARQ
РАЗЛИЧИЕ МЕЖДУ ПОДХОДОМ, МЕТОДОМ, ПРОЦЕДУРОЙ И ТЕХНИКОЙ
THE DIFFERENCE BETWEEN APPROACH, METHOD, PROCEDURE,
AND TECHNIQUE

Yadgarova Zebiniso Tolibovna
BuxDU filologiya kafedrası o'qituvchisi

Yadgarova Zebiniso Tolibovna
teacher of philology department BSU

Annotatsiya. Ingliz tilini o'qitish terminologiyasi ko'pincha to'rtta atamani bir-birining o'rnida ishlatadi. Biroq, bu sinonim so'zlarni turli xil ma'nolarni ifodalash uchun talqin qilish mumkin. Ushbu maqola yondashuv, usul, protsedura va texnik o'rtasidagi farqni tasvirlashga harakat qiladi. O'qituvchilar uchun ushbu atamalarning har biri nimani anglatishi haqida xabardor bo'lish juda muhimdir.

Tayanch so'zlar: yondashuv, metod, jarayon, texnika, metodika, dars mashg'ulotlari, til o'rganish, strategiya, nazariya va amaliyot.

Аннотация. Терминология преподавания английского языка часто использует четыре термина взаимозаменяемо. Тем не менее, эти синонимичные слова могут быть интерпретированы, чтобы изобразить различные значения. Эта статья пытается описать разницу между подходом, методом, процедурой и техникой. Для учителей важно знать, что именно означает каждый из этих терминов.

Ключевые слова: подход, метод, процедура, техника, методика, учебные занятия, изучение языка, стратегия, теория и практика.

Abstract. English Language Teaching (ELT) terminology often uses the four terms interchangeably. However, these synonymous words can be interpreted to portray different meanings. This article tries to describe the difference between approach, method, procedure, and technique. It is important for teachers to be informed about what exactly each of these terms means.

Key words: approach, method, procedure, technique, methodology, teaching classes, learning a language, strategy, theory and practice.

Introduction. Methodology teaches us about different ways to organize teaching classes. Harmer (2001), for example, suggests that there are four levels of organization: approach, method, procedure, and techniques. These terms are also discussed by Anthony (1963), on the one hand, and Richards and Rodgers (1986), on the other hand.

The following table shows how approach, method, procedure, and technique have been explained by Anthony and Richards & Rodgers :

For the sake of the explanation of the above table: First, an approach, which provides theoretical assumptions about language and learning. Each method shouldn't contradict the